

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7.	DENETİM BULGULARI	10
8.	EKLER.....	24

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Belediyenin Bağlı İdaresi ile Sermaye Ortağı Olduğu Şirket ve Girişimler.....	4
Tablo 2: 2017– 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri ...	4
Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	5
Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar.....	5
Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar.....	6
Tablo 6: Pazarlık Usulü (21/b) İle İhale Edilen İşler	21
Tablo 7: 4734 Sayılı Kanunun İstisna Hükümleri Kullanılarak İhalesiz Yapılan Alımlar	22

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtması
2. Amortisman İşlemlerinin Usulüne Uygun Olarak Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İlan ve Reklam Vergilerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi
2. Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Belediye Tarafından Takip ve Tahsilinin Yapılmaması
3. İlçe Belediyelerine Gönderilmesi Gereken Payların Gönderilmemesi
4. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları Olmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Olması
5. Kurum Bütçesinden Karşılana Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi
6. Toptancı Halinde Faaliyet Gösterenlerin Teminat Tutarlarının Belediye Meclisince Belirlenmemesi ve İşyerlerinden Teminat Alınmaması
7. Taşınır ve Taşınmaz Kayıtlarının Usulüne Uygun Olarak Yapılmaması
8. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Göre Yapılan Bazı Alımlarda Hatalı Uygulamalar Bulunması
9. İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediye tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 6360 sayılı On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun
- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin

Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun

- 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı

Büyükşehir Belediyelerinin görev ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14 maddesi ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7, 8 ve 9'uncu maddelerinde düzenlenmiştir. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak *“Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir”* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, Büyükşehir Belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kursları açabilir, işletebilir veya işlettirebilir. İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak gibi görevleri de bulunmaktadır.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.

Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile olur.

Büyükşehir belediyesi personeli büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur.

Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Belediyede genel sekretere bağlı genel sekreter yardımcısı atamaları henüz yapılmamıştır. Bütün daire başkanlıkları genel sekretere bağlıdır. 25 daire başkanlığı ve 75 müdürlük bazında hizmet birimi bulunmaktadır. Kadro durumlarına göre bu birimlerde bir daire başkanı, 19 adet müdür, 65 şef, 506 memur, 68 sözleşmeli personel ve 378 daimi işçi olmak üzere toplam 1038 personel bulunmaktadır. Daire başkanlığı görevleri diğer kurumlardan geçici olarak görevlendirilen memurlar eliyle vekâleten yürütülmektedir. 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile taşeronla bağlı 2442 kişi ise sürekli işçi kadrosuna geçmiştir.

Büyükşehir Belediyesinde çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Büyükşehir Belediyesine bağlı, ilgili ve ilişkili kamu idareleri ile kurdukları ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Belediyenin Bağlı İdaresi ile Sermaye Ortağı Olduğu Şirket ve Girişimler

Kurum Adı / Ünvanı	Ortaklık Payı (TL)	Ortaklık Oranı (%)
Diyarbakır Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü	Bağlı idare	-
Med Kentsel ve Sosyal Hizmetler San. Tic. A.Ş.	5.600.000,00	96
Bil-Yap Turizm Bilişim Sistemleri San. Tic. Ltd. Şti.	120.000,00	20
Diyarbakır Doğalgaz Dağıtım A.Ş.	1.200.000,00	10
Diyarbakır 2. Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyeti	575.000,00	33

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis karardır.

2017-2019 yılları bütçe gider ve gelirlerinin ekonomik sınıflandırma açısından seyrine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 2: 2017– 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Açıklama	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)	Değişim Oranı (%) 2019/2018
Personel Giderleri	81.849.392,41	170.632.137,07	113.158.530,36	-33,68
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	14.074.615,94	29.424.513,14	18.913.174,79	-35,72
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	293.949.097,27	690.064.683,34	408.112.526,52	-40,86
Faiz Giderleri	527.293,02	955.181,99	403.975,64	-57,71
Cari Transferler	23.285.801,45	49.013.102,32	27.980.358,34	-42,91
Sermaye Giderleri	257.834.933,21	606.456.893,46	88.081.345,01	-85,48
Sermaye Transferleri	2.000.000,00	3.325.000,00	200	-99,99
Borç Verme	5.000.000,00	5.000.000,00	53.331.202,12	966,62
Toplam	678.521.133,30	1.554.871.511,32	709.981.312,78	-54,34

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tabloda görüldüğü üzere, Büyükşehir Belediyesinin bütçe gider toplamı 2019 yılında 2018 yılına göre yüzde 54,34 oranında azalış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde tutar bazında en büyük azalışın 518.3755.48,45 TL'lik tutar ve yüzde 85,48 oranla Sermaye Giderleri ile 281.952.156,82 TL'lik tutar ve yüzde 40,86 oranla Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde olduğu

görülmektedir. Borç Verme oranındaki yüzde 966,62'lik artış ile oluşan 48.331.202,12 TL fark ise bağlı idareye verilen borçlardan kaynaklanmaktadır.

Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Açıklama	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)	Değişim Oranı (%) 2019/2018
Vergi Gelirleri	8.758.778,19	7.839.074,00	7.857.320,97	0,23
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	44.062.700,86	62.106.753,00	64.227.066,31	3,41
Alınan Bağış, Yardım ile Özel Gelirler	509.653,30	1.193.804,00	1.122.941,22	-5,94
Diğer Gelirler	580.707.503,32	693.643.897,00	762.876.416,53	9,98
Sermaye Gelirleri	27.392,00	102.054,00	102.822,00	0,75
Alacaklardan Tahsilat	7734299,67	0	0	
Red ve İadeler(-)	-194305,97	-541.804,00	-393.650,58	
Toplam	641.606.021,37	764.343.778,07	835.792.916,45	% 9,35

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tabloda görüldüğü üzere, bir önceki yıla göre toplam gelirler yüzde 9,35 oranında artış göstermiştir. Bütçe gelirlerindeki artışın temel belirleyicisi Diğer Gelirler kalemindeki yüzde 9,98 oranındaki artıştır.

Belediye'nin 2019 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 4 ve Tablo 5'de gösterilmektedir.

Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Açıklama	Gider Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	125.519.783,51	113.158.530,36	90,15
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	22.006.905,43	18.913.174,79	85,94
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	515.495.311,06	408.112.526,52	79,17
Faiz Giderleri	850.000,00	403.975,64	47,53
Cari Transferler	36.383.000,00	27.980.358,34	76,91
Sermaye Giderleri	268.912.000,00	88.081.345,01	32,75
Sermaye Transferleri	850.000,00	200,00	0,02
Borç Verme	53.400.000,00	53.331.202,12	99,87
Yedek Ödenekler	4.725.000,00	0,00	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	1.028.142.000,00	709.981.312,78	69,05

Buna göre 2019 yılında gerçekleşen bütçe giderleri planlanan bütçe giderlerinin yüzde 69,05'i seviyesinde gerçekleşmiştir. Özellikle Sermaye Giderleri ile Mal ve Hizmet Alım Giderleri beklenenin altında kalmıştır.

Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Açıklama	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	25.714.000,00	7.757.326,22	30,17
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	90.427.000,00	64.060.352,37	70,84
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	26.973.000,00	1.122.941,22	4,16
Diğer Gelirler	815.538.000,00	762.749.474,64	93,53
Sermaye Gelirleri	2.797.000,00	102.822,00	3,68
Red ve İadeler (-)	-307.000,00	0,00	
BÜTÇE GELİR TOPLAMI	961.142.000,00	835.792.916,45	86,96

Buna göre 2019 yılında gerçekleşen bütçe gelirleri planlanan bütçe gelirlerinin yüzde 86,96'sı seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan bütün kalemler beklenenin altında kalmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol, idarenin amaçlarına, mevzuata ve belirlenmiş politikalarına uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ve iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan “İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” a uygun olarak gerçekleştirilir. Söz konusu Usul ve Esaslar, iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin işlem ve süreçleri belirlemiştir. Bunlar idarenin harcama ve malî hizmetler birimleriyle, ön malî kontrol ve iç denetimle ilgili iş ve işlemlerdir.

Kurumda ödeme öncesi ve ödeme aşamasında Mali Hizmetler Daire Başkanlığı

bünyesinde Mali Kontrol Şube Müdürlüğü tarafından ön mali kontrol yapılmaktadır. Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Kurum tarafından işlevsel olarak bağımsız, iç kontrol uygulamalarının etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacına yönelik makul güvence, danışmanlık ve denetim görüşü sağlayabilecek bir iç denetim birimi kurulduğu ve 3 adet iç denetçi görevlendirildiği görülmüştür.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Kurumda çalışan personelin, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in ekinde yer alan Etik Sözleşmesini imzaladığı anlaşılmış olup, özlük dosyalarında yer aldığı görülmüştür. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiştir.

İdare iç kontrol kurmak amacıyla ilgili "Usul ve Esaslar" ve "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi" doğrultusunda çalışmalar yürütmüş ve iç kontrol standartlarının gerektirdiği koşulları sağlayabilmek için bir eylem planı oluşturmuş ancak hazırlanan bu eylem planı uygulamaya konulamamıştır.

Kurumda sadece Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nın iş akış süreçlerinin belirlendiği, diğer birimler ile ilgili bir çalışma yapılmadığı, ayrıca kurumsal risk yönetim çalışmalarının yapılmadığı ve iş süreçlerindeki iç kontrol risklerinin belirlenmediği görülmüştür.

Öte yandan, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun görevlendirilmediği ve iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesi ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmesi gereğinin yerine getirilmediği anlaşılmıştır.

Özetle;

- Ü İç kontrol sisteminin Mali Hizmetler biriminin koordinatörlüğünde yılda en az bir kez değerlendirmeye tabi tutulmadığı,
- Ü Kurumsal risk yönetim çalışmalarının yapılmadığı ve iş süreçlerindeki iç kontrol risklerinin belirlenmediği,
- Ü İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nın uygulamaya konulmadığı,
- Ü Sadece Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nın iş akış süreçlerinin belirlendiği, diğer birimler ile ilgili bir çalışma yapılmadığı,

- Ü Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlenmediği görülmüştür.

Kamu idaresi 2020 yılı içerisinde yaptığı görevlendirmeler ve çıkardığı yönergeler ile iç kontrol mekanizmasının güçlü bir şekilde işletilebilmesinin sağlanması için yukarıda yer verilen eksiklikleri gidermeye başlamış olsada; mali yönetimin iç kontrole imkân tanıyacak şekilde tasarlanması ve başta üst yönetim olmak üzere tüm personelde bu konuda farkındalık oluşturulması önem arz etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtması

İller Bankası A.Ş.’ye ödenen ortaklık paylarının, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında eksik gösterildiği tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun’un “Ortaklık yapısı ve sermaye” başlıklı 4’üncü maddesinin birinci fıkrasında; Bankanın ortaklarının il özel idareleri ve belediyeler olduğu, üçüncü fıkrasında ise; ilgili mevzuatı gereğince her ay Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarın, Bankanın ödenmiş sermayesine ekleneceği hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Hesabın niteliği” başlıklı

178'inci maddesinde; 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı, hesaba ilişkin işlemleri belirten 179'uncu maddesinde ise, mali kuruluşlara gerek nominal sermaye gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değeri ile bu hesaba kaydedileceği, sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımların bu hesaptaki kayıtlı tutarları ile ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarının eşit olması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, belediyelerin İller Bankasının ortağı olduğu, vergi gelirleri paylarından her ay kesilen yüzde iki oranındaki tutarların belediyenin İller Bankası sermayesine iştiraki olarak eklendiği, her ay kesilen bu tutarların muhasebe birimleri tarafından 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresinin Bilançoda 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında eksik görünen 27.218.155,68 TL'ye ilişkin 04.06.2020 tarih ve 4097 yevmiyeli muhasebe işlem fişi ilgili kaydı yaptığı görülmekle beraber; 2019 yılı tablolarını etkilemediği için bulguda belirtilen hesaplar itibariyle değerlendirmemiz devam etmektedir.

BULGU 2: Amortisman İşlemlerinin Usulüne Uygun Olarak Yapılmaması

A) Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında Bulunan Maddi Duran Varlıklara Amortisman Ayrılmaması

Kurumun muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabında yer alan maddi duran varlıklar için amortisman ayırma işleminin yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde; bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı, bu Yönetmelik kapsamına dahil kamu idarelerince muhasebe sistemine dahil edilen maddi duran varlıklardan hangilerinin amortismanına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranları ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 202 ve 203'üncü maddelerinde; 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve

hesaben yok edilmesi için kullanılacağı, ayrılan amortisman tutarlarının ise muhasebeleştirilmesinin bu hesaba alacak 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Kamu idaresinin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabında yer alan maddi duran varlıklar için 11.06.2020 tarih ve 4301 yevmiyeli muhasebe işlem fişi 2020 yılı içerisinde amortisman kaydı yaptığı görülmekle beraber; 2019 yılı tablolarını etkilemediği için bulguda belirtilen hesaplar itibariyle değerlendirmemiz devam etmektedir.

B) Bedelsiz Olarak Devredilen Taşınırın Muhasebeleştirilmesinde Birikmiş Amortismanlar Hesabının Kullanılmaması

Kurum tarafından diğer kamu idarelerine devredilen Tesis, Makine ve Cihazlar ile Demirbaşların muhasebeleştirilmesinde 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile 255 Demirbaşlar Hesabını düzenleyen 195 ve 199'uncu maddelerinde; Kurumca diğer kamu idarelerine bedelsiz olarak devredilen Tesis, Makine ve Cihazlar ile Demirbaşların kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaplara alacak; birikmiş amortisman tutarlarının 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, kalan tutarların ise 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede Kurum tarafından 2019 yılı içerisinde diğer kamu idarelerine 480.015,04 TL tutarında Tesis, Makine ve Cihaz, 1.004.105,57 TL tutarında ise Demirbaş devredildiği, ancak bu işlemlerin muhasebeleştirilmesinde 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılmadığı, tamamının 630 Giderler Hesabına borç kaydedildiği tespit edilmiştir.

Gerekli amortisman kayıtlarının yapılmaması Kurumun mali tablolarındaki 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 630 Giderler Hesabının gerçek durumu yansıtmamasına neden olduğu sonucuna varılmıştır.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İlan ve Reklam Vergilerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde yapılan incelemeler sonucunda; bazı ilçelerde

Kurum'un yetki alanına dâhil olan cadde, bulvar, yollar ve bunlara cephesi bulunan binalar üzerindeki ilan ve reklam vergilerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesinde, Kanun'un 7'nci maddenin 1'inci fıkrasının (g) bendinde belirtilen alanlar ile bu alanlara cephesi bulunan binalar üzerindeki her türlü ilân ve reklamların vergileri ile asma, tahsis ve bakım ücretleri büyükşehir belediyesinin gelirleri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanun'un 27'nci maddesinin 2'nci fıkrasında da "*Büyükşehir belediyelerinde meydan, bulvar, cadde, yol, sokak, park, spor ve kültürel tesislerin büyükşehir belediyesi ile büyükşehir kapsamındaki diğer belediyeler arasında dağılımına ilişkin esaslar Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından belirlenir.*" denilmektedir.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin yetki alanına giren ilçelerde, Kurumun yetki alanı kapsamına alınacak ana yollar, cadde, bulvar, meydan ve yollar meclis kararıyla belirlenmesi ve söz konusu alanlar ile bu alanlara cephesi bulunan binalar üzerindeki ilan ve reklam vergilerinin Kurum tarafından tahsil edilmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

BULGU 2: Hidrolik Kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Belediye Tarafından Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde yapılan incelemeler sonucunda hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunanlardan her yıl alınması gereken Hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisans harçlarının belediye tarafından takip ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun 113'ncü maddesinin 2'nci fıkrasında "*Elektrik üretimi lisans harçları her yıl kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde verilen bildirim üzerine, elektrik üretim faaliyetlerinden elde edilen gayrisafi iş hasılatı esas alınarak tahakkuk ettirilir, tahakkuk ettirilen harçlar ayrıca mükellefe tebliğ edilmez ve mayıs ayı içerisinde ödenir. Genel bütçe geliri olarak kaydedilen elektrik üretimi lisans harçlarından hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisans harçlarının %90'ı, haziran ayının sonuna kadar, hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretimi yapan tesisin bulunduğu yerin il özel idaresine, il özel idaresi bulunmayan yerlerde büyükşehir belediyesine aktarılır. Hesaplanarak aktarılan bu tutarlar, 2.7.2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre belediyelere ve il özel idarelerine*

ayrılacak payların hesabında matraha dâhil edilmez.” denilmektedir. Yine aynı Kanun'un (8) Sayılı Tarifeler bölümünün XV –Elektrik üretimi lisans harçları başlıklı bölümünde “*Hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisansı (Her yıl için): Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemeksizin hidrolik kaynaklara dayalı elektrik üretim faaliyetinde bulunanların (Kamu Kuruluşları hariç) bu faaliyetlerden elde ettikleri bir önceki yıl gayrisafi iş hasılatı üzerinde (Binde 15) Binde 15 Üreticilerin kendi ihtiyaçları için kullandıkları elektriğin bedeli gayrisafi iş hasılatına dâhil edilmez.”* denilmektedir.

Yapılan incelemelerde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından il sınırları içerisinde kaç tane hidroelektrik kaynaklı elektrik üretim tesisin bulunduğu tespit edilmediği, bu santrallerden hangilerinin üstteki kanun maddesinde belirtildiği üzere özelleştirme bedeli, lisans ihale bedeli ve su kullanım bedeli ödemediğinin Kurum tarafından bilinmediği görülmüştür. Bu bedelleri ödemeyen firmaların tespit edilip, söz konusu elektrik üretimi lisans harçlarının belediye tarafından tahsil edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

BULGU 3: İlçe Belediyelerine Gönderilmesi Gereken Payların Gönderilmemesi

A) Ortak Altyapı Hizmetleri Kapsamında Büyükşehir Belediyesi Tarafından Tahsil Edilen Gelirlerden İlçe Belediyelerine Aktarılması Gereken Tutarların Aktarılmaması

Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde ortak altyapı hizmetleri kapsamında yapılan kazılar nedeniyle elde edilen gelirlerden ilçe belediyelerine aktarılması gereken tutarların aktarılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun “Alt yapı hizmetleri” başlıklı 8'inci maddesi ile büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla alt yapı koordinasyon merkezinin kurulacağı, altyapı koordinasyon merkezlerinin (AYKOME) çalışma esas ve usullerinin çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen Kanun hükmüne dayanılarak hazırlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği 15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'in "Görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinin (f) bendi ile altyapı ile ilgili kazı yapacak gerçek ve tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verilmesi ile buna ilişkin bedelin belirlenmesi işlemlerinin AYKOME yetkisinde olduğu, "Hesabın oluşumu ve geliri başlıklı" 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, Büyükşehir ve ilçe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanacağı, sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ise ilgili belediyeye aktarılacağı, bu paraların büyükşehir ilçe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılacağı, bu gelirlerin amacı dışında kullanılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Ancak yapılan incelemede; sokak kazıları nedeniyle Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilen gelirlerin ilgili ilçe belediyelerine aktarılmadığı değerlendirilmiştir.

B) Müze Giriş Ücretleri Paylarının İlçe Belediyelerine Gönderilmemesi

Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde işletilen müzelerin giriş ücretlerinden alınan paylardan ilçe belediyelerine aktarılması gereken tutarların aktarılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinin (a) fıkrasında; Cumhurbaşkanlığına bağlı milli saraylar hariç olmak üzere belediye ve mücavir alan sınırları içindeki gerçek ve tüzel kişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin yüzde 5'inin belediye payı olarak ayrılacağı, ayrılan bu payın tahsilini takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu büyükşehir belediyesine ödeneceği ve büyükşehir belediyelerince tahsil edilen bu payın yüzde 75'inin de nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede 2019 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Kuruma 19.037,93 TL tutarında müze giriş ücreti payı gönderildiği ancak Kurum tarafından ilçe belediyelerine herhangi bir pay aktarılmadığı değerlendirilmiştir.

BULGU 4: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları Olmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Olması

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde yapılan incelemeler sonucunda işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet gösteren işyerleri olduğu görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 6'ncı maddesinin, 1'inci

fikrasında “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelik’te belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” denilmektedir.

Aynı Yönetmelik’in 4’üncü maddesinde “Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden; a) Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini; büyükşehir belediyesi sınırları ve mücavir alanlar içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe veya ilk kademe belediyesini; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi ve organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini.....İfade eder.” denilmektedir.

Yapılan denetimlerde gıda toptancılar sitesinde 5 adet, ofis yeraltı çarşısında 23 adet ve batı ilçe otogarında 5 adet olmak üzere toplam 33 adet işyerinin ve 13 adet otopark ile 6 adet büfenin işyeri açma ve çalışma ruhsatının olmadığı görüldüğünden; bu işyerlerine ilişkin ruhsat verilmesi için çalışmalara devam edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

BULGU 5: Kurum Bütçesinden Karşılana Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

Kurumca yaptırılmış ve enerji dağıtım şirketi uhdesinde bulunan elektrik dağıtım tesislerine ait yatırım giderlerinin ilgili enerji dağıtım şirketlerinden talep edilmediği görülmüştür.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun 3’üncü maddesine göre, dağıtım şirketi, belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştirak eden tüzel kişiyi ifade eder. Dağıtım tesisi ise, Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği’nin 4’üncü maddesine göre, iletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımını için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları ifade etmektedir. Dolayısıyla enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır. Dağıtım şirketi ihtiyaç sahibi kişi ve kurumların enerji talebini, meskûn

mahal içinde ve meskûn mahal dışında farklı zaman dilimlerinde karşılaması gerektiği Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 10'ncu maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu durumda, meskûn mahal içinde veya dışında enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olduğu belirtilmiştir.

Kurum tarafından gerçekleştirilen enerji yatırım tesis giderlerinin ilgili enerji dağıtım şirketinden yukarıda belirtilen mevzuat gereğince geri alınması gerektiği, bununla beraber söz konusu dağıtım tesislerinin bakımı yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirdiğinden eski ve yeni tesislerin müştemilatı ile birlikte dağıtım şirketine devredilmesinin uygun olacağı; ayrıca elektrik bağlantı talep yazısının, yatırım tamamlandıktan sonra değil, ihale öncesi yazılarak enerji bağlantı noktasının önceden belirlenmesinin yerinde olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 6: Toptancı Halinde Faaliyet Gösterenlerin Teminat Tutarlarının Belediye Meclisince Belirlenmemesi ve İşyerlerinden Teminat Alınmaması

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde yapılan incelemeler sonucunda toptancı halinde faaliyet gösteren işletmelerden alınması gereken teminatların Belediye Meclisi tarafından belirlenmediği ve alınmadığı görülmüştür.

Sebze ve Meyve Ticareti ve Toptancı Halleri Hakkında Yönetmelik'in 31'inci maddesinin 1'inci fıkrasında; "*Belediye, özel ve işletim yetkisi devredilmiş toptancı hallerinde faaliyet gösterenler, ticarî güvenin sağlanması ve tarafların haklarının korunması amacıyla bu maddeye göre teminat verir.*" 3'üncü fıkrasında; "*Halde faaliyet gösterenlerden alınacak teminat tutarı, kiracılar için haldeki işyerinin, malikler için ise bulunduğu toptancı halinde kiralama yoluyla işletilen emsal işyerinin bir yıllık kira bedelinden az olmamak üzere her yılın Ocak ayında belediye meclisince belirlenir.*" 8'inci fıkrasında; "*Teminatlar, ilgili belediye ve teminatı veren tarafından bir tutanağa bağlanır. Teminat tutanağı, iki nüsha olarak düzenlenir ve yetkili temsilciler tarafından imzalanır. Tutanağın bir nüshası ilgiliye verilir, bir nüshası dosyasında muhafaza edilir. İade edilen teminatlarda da aynı usul uygulanır. Teminat tutanağı mahiyetindeki diğer resmi belgeler de bu kapsamda kullanılabilir.*" denilmektedir.

Yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümleri gereği Belediye Meclisi tarafından, toptancı halinde faaliyet gösteren işletmelerin teminat tutarlarının belirlenmesi ve meclis kararına uygun olarak işyerlerinden teminatların alınması gerektiği sonucuna varılmıştır.

BULGU 7: Taşınır ve Taşınmaz Kayıtlarının Usulüne Uygun Olarak Yapılmaması

A) Kullanılan Tüketim Malzemelerinin Çıkış İşlemlerinin Zamanında Yapılmaması

Yapılan incelemede, bazı harcama birimlerinde kullanılan tüketim malzemeleri çıkış işlemlerinin üçer aylık dönemlerin sonunda ilgili hesaplardan yapılması gerekirken bu kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116 ve Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 30'uncu maddeleri uyarınca, tüketim malzemelerinden tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilenler veya kullanılanların taşınır 2. düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı listesinin üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine bildirilip 630-Giderler Hesabına borç, 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak kaydedilerek giderleştirilmesi gerekmektedir.

Belirtilen mevzuat hükmü gereği, tüketilmek amacıyla birimlere verilen tüketim malzemelerinin üçer aylık dönem sonlarında ilgili hesaplara muhasebe kayıtları yapılarak çıkış işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

B) Dayanıklı Taşınırlara Verilen Numaranın İlgili Taşınır Üzerinde Gösterilmemesi

Yapılan incelemelerde dayanıklı taşınırlara numara verilmesine rağmen bazı oda ve birimlerde söz konusu numaraların taşınır üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesine göre giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği, bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen mevzuat hükmü gereği, dayanıklı taşınırlar üzerindeki sicil numaralarının kalıcı olacak şekilde belirtilmesi çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

C) Dayanıklı Taşınırlar Listesi ile Taşınır Teslim Belgelerinin Güncel Olarak Düzenlenmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesine göre demirbaş, makine ve cihazların kişilerin kullanımına verilmesinde Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmesi gerekmekte, birimlerin ortak kullanımına verilenler için ise Dayanıklı Taşınırlar Listesi düzenlenip birim yetkilisi veya ortak kullanım sorumlusuna imzalatmak gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde bazı oda ve birimlerde Dayanıklı Taşınırlar Listesinin olmadığı, kişilerin kullanımına verilen bazı taşınırlar için ise Taşınır Teslim Belgelerinin düzenlenmediği sonucuna varılmıştır.

D) Sayım Fazlaları Hesabındaki Bakiyenin İlgili Hesaplara Aktarılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; 295'inci maddesinde, 397-Sayım Fazlaları Hesabının yapılan sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, banka, döviz, alınan çek ve menkul kıymetlerin nedenleri belirleninceye kadar geçici olarak kaydedilip izlenmesi için kullanılacağı, 296'ncı maddesinde ise, sayım sonucunda fazla çıkan değerlerin bu hesaba alacak, ilgili varlık hesabına borç, yapılan araştırma sonucu fazlalığın sebebi bulunamadığından gelir kaydedilmesi gereken tutarların bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak, diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, bu hesapta kayıtlı tutarlarla ilgili olarak yapılan araştırma sonucu fazlalığın sebebi bulunduğu tutarı bu hesaba borç, ilgili hesap ya da hesaplara alacak ve yanlışlıkla bu hesaba alınmış olan tutarların bu hesaba borç, ilgili hesap veya hesaplara alacak kaydedileceği, hüküm altına alınmıştır.

Kamu idaresinin Bilançoda 397-Sayım Fazlaları Hesabında görünen 3.051.927,69 TL'ye ilişkin 2020 yılı içerisinde düzeltme kayıtları yaptığı görülmekle beraber; 2019 yılı tablolarını etkilemediği için bulguda belirtilen hesaplar itibariyle değerlendirmemiz devam etmektedir.

E) Taşınmazların Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

Kuruma ait taşınmazların bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uyumlu olmadığı, cins tashihi işlemlerinin yapılmamış olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazları mevcut kullanım şekli ile kayıtlara

alacakları ve taşınmazların cins tashihi için gerekli işlemleri yapacakları ifade edilmektedir.

Anılan Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde ise cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi şeklinde tanımlanmaktadır.

İdareye ait taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının uyumlu olmaması nedeniyle; yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereği, muhasebe kayıtlarında taşınmazların fiili durumunun esas alınması ve tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli ile uyumlu hale getirilmesi için cins tashihlerinin yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

BULGU 8: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Göre Yapılan Bazı Alımlarda Hatalı Uygulamalar Bulunması

A) Kanunda Belirtilen Sebeplerin Oluşmamasına Rağmen Pazarlık Usulünün (21/b) Yaygın Bir Şekilde Kullanılması

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin 2019 mali yılına ilişkin yapılan denetimler sonucunda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sebeplerin oluşmamasına rağmen bir takım hizmet ve alım işlerinde ihale yöntemi olarak pazarlık usulünün kullanıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesine göre kamu idareleri yapacakları ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludurlar. Aynı madde temel ihale usullerinin açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünü olduğu belirtilmiş, diğer ihale usullerini ise istisna olarak görmüştür.

Aynı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre pazarlık usulü ile ihale çıkılabilmesi için; doğal afet, salgın hastalık, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması gerekir. Pazarlık ile ihale edilen işler, mevzuat hükümleri açısından değerlendirildiğinde; işlerden hiçbirinin idare tarafından öngörülemez, olağan dışı ve anormal nitelikte olmadığı ve idarenin iradesinden bağımsız olarak gerçekleşmediği görülmektedir. Yapılan bu uygulama ile temel

ihale usullerine uygulamak yerine pazarlık usulünün genel bir uygulama haline getirildiği ve bu şekilde ihalelerde, saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

Tablo 6: Pazarlık Usulü (21/b) İle İhale Edilen İşler

İşin Adı	İhale Kayıt No	Sözleşme Bedeli
Vektör kontrolü için araç-cihaz kiralama ve biosidal ilaç alımı işi.	2019/274985	14.843.680,00
21 kalem mobilya malzemesi ve diğer malzeme alımı işi	2019/46398	332.874,00
4 merkezde ihtiyaç sahibi vatandaşlara dağıtılmak üzere iftar ve sahur yemeği verilmesi hizmet alımı işi	2019/203320	1.430.855,00
Aktif Yaşam Merkezinde kullanılmak üzere malzeme alımı işi.	2019/93429	1.250.019,50

B) Kanun Kapsamında Olan Alımların İstisna Hükümleri Gerekçe Gösterilerek Kapsam Dışında Tutulması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesi gereği; belediyenin mal ve hizmet alımlarının ilgili kanun hükümlerine tabi olmasına rağmen yıl içerisinde yapılan gıda yardım kolisi, bitki, çiçek ve fidan alımlarının istisna kapsamında olduğu varsayılarak ihalesiz yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde "Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür" denilmiş ve aynı maddenin (a) bendinde belediyelere yer verilmiştir.

Ancak; ilgili Kanun'un "İstisna" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları ile 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülere yapılacak hizmet alımları..."

Ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç bu Kanuna tâbi değildir" denilmektedir.

Kanun'un bu hükmü ile istisna kapsamına alınan kuruluşlar için, amacı veya mevzuatı

gereği söz konusu ürünleri işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satma işlemlerini yapmakla görevlendirilmiş olması şartı aranmaktadır. Belediye ilgili alımları işleme, değerlendirme, iyileştirme veya satmak amacıyla yapmadığı için konuyu 4734 sayılı Kanun'un 3/a maddesi çerçevesinde değerlendirmek mevzuata uygun görünmemektedir.

Tablo 7: 4734 Sayılı Kanun'un İstisna Hükümleri Kullanılarak İhalesiz Yapılan Alımlar

İşin Adı	Sözleşme Bedeli
Gıda Yardımı Kolisi Projesi Mal Alımı	10.220.888,17
Dikimi planlanan 14 kalem çalı ve mevsimlik çiçek alımı işi	592.700,00
4 kalem hercai menekşe mevsimlik çiçek alım işi	560.000,00

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar karşılığında tabloda gösterilen alımların ihale kapsamı dışında tutulmayıp açık ihale usulü kullanılarak alınması gerektiği sonucuna varılmıştır.

BULGU 9: İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olarak çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında ve düzenli olarak kullandırılmadığı görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği ifade edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde; işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde; yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 59'uncu maddesinde; iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Kanun'un 60'ıncı maddesinde ise; yıllık ücretli izinlerin yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağına, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağına, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Yıllık ücretli izin konusu, ulusal ve uluslararası düzenlemeler ile güvence altına alınmış önemli bir haktır. Yıllık ücretli izin hakkının temel amacı, izin süresince işçinin yorgunluğunun giderilmesinin sağlanması, beden ve ruh sağlığının korunması için gerekli imkânın temin edilmesidir. İşçilerin kendi ihtiyaç ve gelişimlerine zaman ayırabilmelerinin sağlanması bakımından yıllık ücretli izin hakkının amacına uygun olarak kullanılmasını gözetmek sosyal devletin temel bir görevidir.

Yapılan incelemede bazı işçilerin 249, 277, 284, 313 gün gibi kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde işçilere yıllık izin haklarının düzenli olarak kullandırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabında Kayıtlı Olup Beş Yılımlı Dolduran Tutarların Net Değer/Sermaye Hesabına Aktarılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Gerildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Süresi Geçen Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Taşınır ve Taşınmaz Mevzuatına Aykırı Uygulamalar Yapılması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya Raporda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 7 olarak yer verilmiştir.
Ulaşım Daire Başkanlığınca Alımı Yapılan ve Diğer Birimlere Kullandırılan Akaryakıtta Ait Katma Değer Vergisinin Giderleştirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Fiyat Farkından Ek Kesin Teminat Alınmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Mevduat Faizi Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Kurum Bütçesinden Karşılanan	2018	Yerine	Bulguya Raporda

Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi		Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 5 olarak yer verilmiştir.
Kesin Teminat Mektubunun Geçerlilik Süresinin İşin Süresinden Daha Kısa Olması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Büyükşehir Belediyesinin Yetki Alanı Kapsamındaki Ana Yollar, Cadde, Bulvar, Meydan ve Yolların Belirlenmemesi, Söz Konusu Alanlar ve Bu Alanlara Cephesi Bulunan Binalar Üzerindeki İlan ve Reklam Vergilerinin Büyükşehir Belediyesince Takip ve Tahsil Edilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bulguya Raporda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 1 olarak yer verilmiştir.
Hidrolik kaynaklara Dayalı Elektrik Üretim Lisans Harçlarının Belediye Tarafından Takip ve Tahsilinin Yapılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Bulguya Raporda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 2 olarak yer verilmiştir.
Sayıştay ilamlarının İnfaz Edilmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirmek için çalışmalar devam etmektedir.
Tapuda Kayıtlı Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya Raporda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 7 olarak yer verilmiştir.
İlçe Belediyelerinden Alınması	2018	Tam Olarak	Bulguya uygun hale

Gereken Otopark Bedellerinin Alınmaması		Yerine Getirildi	getirilmiştir.
İşçi Personelce Açılan Davalar Sonucu Yapılan Ödemelerde Sigorta Primi ile Gelir Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi, Kamu Alacağıın Takibi İçin İlgili Kurumlara bir Bildirim Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları Olmadan Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya Raporda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 4 olarak yer verilmiştir.
Kurum Aleyhine Açılan Davalar Sonucu Ödenen Tazminatların İlgililere Rücu Edilmesi İşlemlerinin Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Belediye Taşınmazlarının Ecrimisil Alınması Yoluyla İdare Edilmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirmek için çalışmalar devam etmektedir.
Özel Kalem Müdürlüğüne, Mevzuatın Düzenleniş Amacına Aykırı Atama Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir. 2019 yılında atama yapılmamıştır.
Bütçe Emanetleri Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Toptancı Halinde Faaliyet Gösterenlerin Teminat Tutarlarının Belediye Meclisince Belirlenmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bulguya Raporda Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve

ve İşyerlerinden Teminat Alınmaması			Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 6 olarak yer verilmiştir.
Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının Borç Bakiyesi ile Birikmiş Amortismanlar Hesabının Alacak Bakiyesinin Eşit Olmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Yüklenicilerle Yapılan Sözleşmelere Dayanılarak Girişilen Taahhüt Tutarlarının Bir Kısmının Gider Taahhütleri Hesabına Kaydedilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Belediye Tarafından Diğer Kurumlara Tahsis Edilen ve Diğer Kurumlarca Belediyeye Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
İller Bankasından Alınan ve Dönem Sonunda Vadesi Bir Yılın Altına İnen Kredi Anapara Borcunun İlgili Hesaba Aktarılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Kıdem Tazminatı Karşılığı Tutarlarının Hesaplanması ve Muhasebeleştirilmesi İşlemlerinin İlgili Mevzuata Uygun Olmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Kamu İdareleri Payları Hesabının	2018	Tam Olarak	Bulguya uygun hale

Kullanılmaması		Yerine Getirildi	getirilmiştir.
Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Kullanılma Olanaklarını Yitiren Maddi Duran Varlıkların Ayrılmış Amortismanlarının İlgili Hesaba Aktarılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya Raporda Denetim Görüşünün Dayanakları Bölümünde Bulgu 2 olarak yer verilmiştir.
Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Hatalı Kullanılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.